

4. søndag i Advent

Joh. 1, 19-28

”Hvem er du?” blev Johannes Døberen spurgt, og det centrale i hans svar var, at han viste væk fra sig selv. Johannes Døbers identitet blev ikke defineret ved andet end hans svar, at han var ”en der råber i ørkenen: Jævn Herrens vej”. Johannes forklarede, hvem han var, ved at henvise til Jesus Kristus. Ved at lægge sit livs centrum et andet sted end hos sig selv. Hvem er du, Johannes? Jeg er den, jeg er i kraft af et andet menneske, i kraft af Jesus Kristus!

Johannes Døbers livsgerning var at bane vejen for Kristus ved at forberede mennesker på hans komme. Johannes' livsgerning var dermed at bane vejen for glæden. For at bane vejen for Kristus, det er da at bane vejen for glæden, så sandt *han* blev glæden. Johannes' livs opgave var ikke at realisere sig selv men en anden. En anden, der ikke kun pegede på glæden og freden, men som *var og er* selve glæden.

Vi kan identificere Johannes' livsgerning ved at kalde ham det allerførste kristne menneske. Kristen i ordets bedste forstand, fordi det med Johannes er så klart, at det drejer sig om at have et andet centrum end sig selv og det, man tror og siger og gør - det drejer sig om at forankre sin identitet et

andet sted end hos sig selv. I det andet menneske - i ethvert andet menneske, fordi Jesus Kristus altid sætter sig i ethvert andet menneskes sted.

Der er ellers i vor tid en stærk tendens til, at ordet kristen skal dække over et system af tro, moral, normer og livsstil. At ordet kristen er en klædedragt eller måske endda et skjold, vi kan tage på os og markere os med til forskel fra mennesker, der ikke er kristne. Mit lands kristne identitet, min kulturs kristne identitet. Min egen kristne identitet. Og hvad sker der så? Vi understreger forskellene. Alt det, vi kristne er og har til forskel fra andre. Vi sammenligner og afgrænser og vil så gerne markere os - til forskel fra de andre, til forskel fra dem vi i hvert fald ikke vil ligne!

Men så lægger vi ikke vort livs centrum et andet sted end hos os selv. Ganske vist vil vi da påstå, at vi som kristne har evangeliet som det grundlæggende i tilværelsen, men det har vi ved nærmest at tage det i besiddelse, ved at bruge evangeliet som det, der adskiller os fra andre. Evangeliet er måske nok centrum i vores liv, men vi bøjer os ind over det og afgrænser det; vi giver det ikke fra os ved - som Johannes Døberen - at sæn-

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 244. 115. årgang
December 2014
ISSN 0901-2214

ke alle parader og sige: det er ikke mig og min identitet og tro, det drejer sig om, det er om ham, der kommer, det er om Jesus fra Nazaret; han kommer for at vise, at centrum i mit liv altid er uden for mig selv - i det andet menneske ...

I denne tid får vi stakkevis af breve med anmodninger om økonomisk støtte på vedlagte girokort. I byens gader går folk og samler ind. For de fleste humanitære og kirkelige hjælpeorganisationer er december måned den altafgørende måned. Op mod en tredjedel af organisationernes indtægter indsamles i december. Et kvikt indslag er Frelsens Hærs nye slogan: Pengene eller vi synger.

Og vi vil gerne give af vores overflod - netop i denne måned, hvor der ellers er mange udgifter. Vi vil gerne støtte gode projekter her i landet og ude i verden. Adventstid er også forbundet med opmærksomhed og omsorg for den lidende verden og dermed forventninger om en lysere og skønnere fremtid for os alle.

Vi vil gerne give, men nye generationer af bidragsydere vil også have noget for den gode vilje, skal man tro det, som nogle kommunikationsrådgivere og livstilseksperter for nylig har afsløret om os. Godgørelse og næstekærlighed er blevet et identitetsprojekt, afslører de: Det er ikke længere nok med et girokort ind af brevsprækken, som vi kan betale anonymt på posthuset. Vi skal have et eller andet ud af at hjælpe, noget som kan bygge os selv op som mennesker og give os identitet og livskvalitet. En t-shirt, en kuglepen - eller cambodianske tøjdyr, sidstnævnte sælger Folkekirkens Nødhjælp nu over internettet. Nye generationer af

bidrag-ydere har tilsyneladende brug for at kunne vise, at det her betyder noget for mig, og hvordan jeg synes, verden skal se ud. De har brug for at kunne fortælle en historie om lige netop den eller de organisationer, som de støtter.

Men når vi ikke længere slet og ret giver et bidrag af pligtfølelse over for og medfølelse med lidelserne i verden; når vi selv vil have noget ud af det, bliver grunden under humanitære og kirkelige organisationer mere skrøbelig. Så skal vores bidrag mere pege på os selv end på den sag, vi gerne vil støtte. Og har vi så ikke mistet orienteringen mod de mennesker, der havde brug for vores hjælp? Vi har i dag sunget en af de nye salmer i vores salmebog. Salmen om adventskransens fire lys. Den er ganske enkel i sit sprog og meget dyb i sit indhold. Det første lys er skabelsesordet, der overhovedet skabte lys i vores verden, det lys alle organismer på jorden lever af. Det andet lys er det lys, der kommer til verden julenat i Jesus Kristus og det er også den store, lysende stjerne på himlen.

Det tredje lys har intet øje set! For det er påskemorgens opstandelseslys. Det er anderledes end de to andre, for skabelseslyset ser vi af gode grunde hver eneste dag, julenats stjerne kan vi se for os, men det lys der var i den tomme grav den morgen, hvor nogle kvinder havde regnet med at finde liget af Jesus og i stedet blev mødt af en engel, der sagde, at den korsfæstede ikke var dér, men var opstået, dét lys kan vi ikke sådan se for os. Det må vi tage til os i vores sind, i vores hjerte og tanke, i tro.

Men salmen slutter ikke ved opstandelsens

lys. Den skal jo have det fjerde lys med. Og det er højdepunktet, når hele kransen er tændt - som nu her i kirken! - når hele kransen med dens fire lys er tændt. Med det fjerde lys skal vi tænke på pinsen. Nemlig da kirken blev til, dengang mennesker pludselig kunne forstå hinanden, fordi Gud sendte sin hellige ånd til mennesker. Da gik der, bogstaveligt talt! et lys op for dem. Det kom ikke kun an på deres egen tro og fromhed, det kom også an på det, de modtog udefra fra Vorherre og fra deres medmennesker.

Og derfor slutter salmen, som den gør, nemlig med en opfordring til at tænde et lys for de mennesker, der har mistet håbet og glæden, for de mennesker, for hvem sorg, tab eller lidelse gør, at de intet lys kan se. Salmen slutter med at minde os om, at vores opgave er at pege på lyset og bringe det ud til andre.

Eller som Paulus i dag siger det kort og klart: "Glæd jer altid i Herren! Jeg siger atter: Glæd jer. Lad jeres mildhed blive kendt af alle mennesker". I dag beordres vi til glæde. Beordres til at lade lyset fra de fire lys i adventskransen skinne ud i verden. "Gør dig nu rede, kristenhed, dit lys på stige brænde ... Af glæde skal du stråle da ved Herrens nådes-domme ...".

Paulus var som Johannes Døber en nidkær og konsekvent forkynder. Ikke for at bringe sig selv i centrum, tværtimod, for at pege på det nye liv i Guds rige, på det nye liv i lyset af Jesu Kristi liv. Selv havde han ikke megen personlig vinding ud af sit livsværk med at grundlægge og støtte menigheder i Tyrkiet, Syrien, Grækenland og Italien. Paulus blev jo sat i fængsel flere gange på sine

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

mange rejser. Og dagens opfordring om at glæde sig er skrevet fra en fængselscelle, sandsynligvis da Paulus sad fængslet i Rom, fordi han med sin kompromisløse forkyndelse havde forstyrret offentlig ro og orden og provokeret de religiøse og politiske magthavere. Netop i sin fængselscelle, mens han sad og så sin forestående død lige ind i øjnene, talte han så inderligt om glæden.

Sådan kunne han tale, fordi hans livs centrum var et andet sted end hos ham selv: I Jesus Kristus og i andre mennesker. Derfor kunne han i et brev fra en mørk fængselscelle være med til at bane vejen for glæden og lyset med sine breve.

At kalde sig kristen er ikke at iføre sig en særlig identitet til forskel fra andre. Det bliver hurtigt en glædesløs omgang vogten på sig selv og hinanden. At kalde sig kristen, hører vi i dag, er at tro og erfare, at glæden kommer til os udefra, fordi centrum i vores liv altid er uden for os selv.

”Glæd dig altid i Herren. Jeg siger igen: Glæd dig!” Måske er der ikke så meget at være glad over. Du har måske svigtet, eller livet har svigtet dig. Måske er døden tæt på, fordi du lige har mistet et elsket menneske, eller fordi du selv er svag og træt og mærker, at energien og kræfterne svækkes. Måske kan du, netop så tæt på jul, mærke julesorgen, der kommer og får dig til at se indad og spørge, hvad livet overhovedet blev til?

Det er lige ind i de tanker og det mismod, ordene lyder: Dog, vær nu glad. Måske synes du, der intet lys er at se, men der *er* også tændt en lille kerte for dig. En kerte, der henter sit lys fra julenat, påskemorgen og pinsedag.

Hvem du er, og hvad du har gjort, det har Vorherre allerede sørget for og oplyst med sin nåde og tilgivelse. Hvem er vi så? Vi er dem, der er omsluttet af nåden, af Vorherres nådes-domme. Den nåde er altid større end mit største svigt og min utilstrækkelighed.

Derfor: glæd dig altid i Herren. Glæden er for hele folket, det vil sige for alle og enhver. Det budskab skal vi høre til jul om mindre end en uge. Lad os være med til at bane vejen for dét.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i al evighed. Amen.

Anne Ehlers

Langenæs Kirke, Aarhus

Salmer:

76 , 87, 362 / 114, 439,3, 72, 117